

Въ Одеса Чинтуловъ се учи до 1850 и сжщата година прѣзъ юни се връща въ Сливентъ¹⁷. Изглежда, че цѣлото това врѣме той е прѣкаралъ неотлжно въ Одеса¹⁸. Къмъ 1845 билъ поканенъ за учителъ въ Габрово, но отказалъ (П. Р. Славейковъ, цит. кн. с. 31), навѣрно за да довърши образованието си. Твърдѣ оскъдни сж биографичнитѣ свѣдения за неговитѣ ученишки години и занятията му въ Одеса, но все пакъ могатъ да се направятъ нѣкои догадки за неговия тогавашенъ животъ. Тукъ Чинтуловъ влиза въ една срѣда, която безпорно е упражнила голѣмо влияние върху по-нататъшното му духовно развитие.

Одеса е първиятъ нашъ културенъ и книжовенъ центъръ въ новата ни история. По онова врѣме тамъ е имало много българи. Освѣнъ по старитѣ емигранти, между които особено мѣсто заематъ Априловъ, Палаузовъ и Н. Тошковичъ, чийто домъ Чинтуловъ често посѣщавалъ (Грековъ — Юб. сб. с. 111), въ Одеса се учатъ мнозина младежи, които отсетнѣ се проявяватъ като видни просвѣтители у насъ: Захари Княжески, Найдень Геровъ, Иванъ Богоевъ (Богоровъ), Никола Михаиловски, Ботѣо Петковъ (бащата на Хр. Ботевъ), Драганъ Цанковъ, Евстати Мутевъ, Елена Мутева, отецъ (послѣ митрополитъ) Натанаилъ, Никола Касапски, Илия Грудовъ и др. Изобщо въ Одеса прѣзъ 1840—1850 сж най-виднитѣ български дѣйци по възраждането ни. Слѣдъ дадения подтикъ отъ Венелинъ, подъ влияние на руското образование и славянофилитѣ, нашитѣ българи тукъ ясно опрѣдѣлятъ насокитѣ на своята работа за пробуждането на родината. Всички тамошни българи живѣятъ съ постоянна мисль за България; тѣ се сбиратъ, събѣтватъ се, водятъ обширна прѣписка съ чужденци и сънародници, чртаятъ планове и дѣйствуватъ. Митрополитъ Натанаилъ съобщава за едно интересно събрание на одескитѣ българи въ 1843, въ